

Povolání jako každé: operní zpěvačka

Petr Kotek

Sopranistka Pavlína Senic, sólistka Státní opery Praha, se narodil od většiny svých kolegů odmítá označovat za zpěvkyni. Používá zásadně termín zpěvačka, který si čeští posluchači zvykli spojovat téměř výhradně s oblastí pop music.

Na otázku, proč pro sebe nevyžaduje obvyklou pompu, odpovídá: „Živím se zpěvem, ne pěníím, tak jaká zpěvkyně?“

Poukazuje i na to, že jiné jazyky než čeština ani takové rozlišení neumožňují. V angličtině je zpěvák i pěvec vždy „singer“ – i když jednou pop singer a jednou opera singer. Proto se nejčastěji oslovuje podle hlasového oboru, sopranista, tenorista atd. . .

Nad tím, proč ji oslovila právě rubrika Profese, se nijak nepozastavuje. Sama říká, že její povolání je práce jako každá jiná.

■ **V dětství jste chodila do „lidušky“ na zobcovou flétnu. Kdy jste se projevila jako talentovaná zpěvačka?**

Mým velkým vzorem byla vždycky moje starší sestra Mirjana. Tancovala, hrála na několik hudebních nástrojů, pak začala i zpívat. Já jsem zpívala od malička, maminka dokonce říká, že ještě dřív, než jsem mluvila. Tak jsem se rozhodla zpěv také studovat. Během tří let mne moje paní profesorka připravila na talentové zkoušky na konzervatoř. Vyšlo to.

Možná za to vděčím trochu i návštěvám, před kterými jsme doma se sestrou vždycky musely předvést nějaké to malé vystoupení. To člověka také procvičí.

■ **Měla jste připravený „plán B“, kdybyste se na konzervatoř nedostala?**

Myslím, že jsem do přihlášky jako druhou možnost napsala střední zdravotní školu.

■ **Pamatujete si na své první vystoupení?**

Asi ještě někdy na základní škole, to jsme chodily zpívat na svatby, vítání občánků a podobné akce. To mne do budoucna zbavilo trémy natolik, že jsem ji vlastně zažila až mnohem později, už s operním repertoárem.

■ **Když už jste zjistila, že máte hlas, se kterým by se dalo něco podniknout – neviděla jste sama sebe spíš v muzikálech než v opeře?**

Vždycky mne zajímaly hodně nevšední, netradiční věci. A to je pro mne spíš opera než muzikál.

Foto: Jakub Ludvík

Už na konzervatoři jsem se také začala věnovat spíš soudobější hudbě, od Šostakoviče dál k novátorům. Na akademii jsem pak nahrávala třeba část opery nedáv-

no zesnulého skladatele Otmara Máchy.

I kdybych dnes zpívala popovou píseň, budu ji zpívat operně. Takže tuhle oblast nechám lidem,

kteří jsou profesionálové zase v ní.

■ **Zpíváte si i během dne, když právě nezkoušíte?**

Kdyby jenom to, je to mnohem

horší. Když mám před koncertem, vzbudím se třeba ve tři ráno, hlavou mi běží árie nebo celé představení, jsem u třetího dějství a musím se v duchu prozpívat do čtvrtého, jinak už neusnu. Prostě profesionální deformace.

Ale vlastně jsem na tom ještě dobře. Mám kolegyni klavíristku, která si takhle v noci přehrává celé klavírní koncerty. A ty jsou podstatně delší než árie.

■ **Kdy jste si vydělala první peníze? Bylo to zpěvem, nebo třeba na prázdninové brigádě?**

o děti s vrozenými kombinovanými vadami.

Na jejím širokém repertoáru jsou skladby R. Schumanna, F. Schuberta, G. Mahlera, H. Wolfa, C. Debussyho, D. Šostakoviče, V. Nováka, J. B. Foerstra.

Nejenom pěvecký, ale i taneční a herecký talent skvěle uplatnila v roli Hraběnky Marici E. Kálmána na turné po Holandsku. V současné době také hostuje v divadle J. K. Tyla v Plzni.

Pavlína Senic

Sólistka Státní opery v Praze, patří k výrazným talentům své generace. Svědčí o tom nejenom několik prestižních ocenění, jež získala na mezinárodních pěveckých soutěžích například v Itálii nebo v Německu, ale i řada divadelních rolí, které ztvárnila s velkou odezvou kritiky i diváků.

Je absolventkou Hudební akademie múzických umění v Praze. Během studií využila nabídnuté možnosti absolvovat stáž na prestižní vysoké škole Guildhall

Shool of Music and Drama u profesorky S. McChulockové.

Stala se pravidelným hostem koncertů pořádaných Nadačí Emy Destinové po celé Evropě: v Londýně, Vídni, ale i u nás na zámku ve Stráži nad Nežárkou, aj.

Od roku 2001 se věnuje komorní činnosti s triem Siraels v netradičním obsazení zpěv, viola a klavír.

Stala se patronkou Nadačního fondu Kopretina, který se stará

Určitě zpěvem. Už si nevzpomínám, jestli jsem něco dostávala za ta vystoupení pro radnici. Ale když mi bylo asi 14 nebo 15, zpívala jsem na mamčin pokyn opět našim hostům a od jedné paní jsem dostala parfém. To bylo slávy, když jsem ho ukázala některé ze svých vrstevnic!

Poprvé jsem si přitom uvědomila, že když na sobě budu pracovat, občas si za to budu moci pořídít i nějaké pěkné věci.

■ **Řečeno úřední terminologií jste jako sólistka Státní opery Praha zaměstnanec, a když vystupujete jinde, jste osoba samostatně výdělečně činná?**

Jsem na volné noze. Je to výhodnější mimo jiné proto, že kromě opery mám ještě spoustu jiných, sólových aktivit, a stále angažmá bych s nimi nemohla skloubit.

Dostala jsem třeba nabídku zpívat tři měsíce v Austrálii. Kdybych byla zaměstnankyní nějakého divadla, nikdo by mne tam nepustil.

Pak jsou tady i ekonomické důvody: takhle dostanu za jedno představení víc. Zároveň ale musím být vždycky tak dobrá, aby si mne zase znovu objednali.

■ **Co můžete jako OSVČ ve vašem oboru odepsat z daní? Cestovní náklady? Kostýmy?**

Cestovní náklady určitě. Stejně tak třeba kopie not. Se šaty je to složitější. Do nákladů ale mohu přidat třeba i šperky na vystoupení.

■ **Hlas je vašim výrobním nástrojem. Co všechno obnáší péče o něj, co můžete nebo přímo musíte a co naopak nesmíte?**

To je velmi individuální. Každý zpěvák by vám řekl něco jiného. Já většinou zpívání přirovnávám ke sportu.

(Pokračování na str. 21)

Povolání jako každé: operní zpěvačka

(Dokončení ze strany 20)

Pracujeme také se svaly – ty, které my používáme, se jmenují hlasivky. Musíme je nejdřív roze-
hřát a pak postupně zvykat na určité technické zátěže.

Osobně mi nevyhovují zakouřené prostory, vyhovuje mi naopak spánek a pitný režim. Nemohu třeba jít na fotbalový stadión a při každém gólu křičet nadšením.

Stačí také lehké nachlazení, abych už nemohla zpívat určitý repertoár. Člověk pak vypadá jako hypochondr, ale s tím se nedá nic dělat.

■ **Takže když se lehké nachlazení projeví, odřeknete koncert nebo změníte repertoár?**

Vždycky jsem se snažila zpívat i s indispozicí. Nejde ani tak o peníze, ale nechcete zklamat diváky a způsobit komplikace pořadatelům.

Minulý měsíc se mi to ale nevyplatilo. Musela jsem zrušit koncert, protože se mi drobné potíže nastřádaly a skončilo to hospitalizací na plicním oddělení.

■ **Jak vypadá váš běžný pracovní den?**

Nejprve bych chtěla podotknout, že nemám dítě. Obdivuji zpěvačky, které musejí vstát ráno v šest, vypravit děti do školy, pak jít na zkoušku, která je třeba do dvou, pak se věnovat dalším aktivitám, večer absolvovat představení nebo koncert, vrátit se po půlnoci a další den začít nanovo.

Můj běžný den vypadá podle toho, jestli jsem právě víc zpěvačka, patronka Nadačního fondu Kopretina, kterému pomáhám se sháněním peněz pro děti s kombinovanými vadami, podnikatelka v oblasti gastronomie nebo jestli se věnuji novému projektu Opera, který má přiblížit operu mladé generaci. Také jsem spoluorganizátorkou koncertů – svých vlastních nebo těch, na nichž vystupují s triem Siraels. Takže který si vyberete?

■ **Zkuste ten zpěvaččin.**

Pokud mám večer vystoupení, ideální den by měl začínat tím, že se dobře vyspím. Pak se budu celý den připravovat na vystoupení a rozezpívat se, načež se soustředěná, klidná a upravená vy-

dám za diváky. Jenže ideální dny se prakticky nevyskytují.

■ **Kdy se dá o operním zpěvákovi nebo pěvci říci, že je hvězda?**

Já bych použila spíš termín světový pěvec, to znamená obrovské pracovní nasazení a naprostá preciznost.

Viděla jsem to například, když jsem před časem, díky klavíristce Irině Kondratěnko, pracovala s José Curou. Dělal jsem mu jazykového poradce, když v češtině natáčel CD Milostné písně Antonína Dvořáka. Správnou výslovnost, přízvuk, mu stačilo vysvětlit jen jednou. To se pak člověk až stydí, když mi pak na hodině zpěvu paní Yvona Škvárová opakuje něco potřetí...